

Ministerstwo Cyfryzacji

Sekretarz Stanu
Dariusz Standerski

BM.WP.057.39.2025
Warszawa, 21 kwietnia 2025 r.

**Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP**

Dot. pisma z 17 lutego br. Postów na Sejm RP Panów Dariusza Mateckiego, Sebastiana Kalety, Dariusza Stefaniuka oraz Pani Anity Czerwińskiej w sprawie nielegalnego handlu fałszywymi mDowodami oraz zagrożeń wynikających z braku skutecznej weryfikacji cyfrowych dokumentów tożsamości (interpelacja nr 8047)

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej przedstawiam odpowiedzi na zadane przez Postów pytania.

Ad 1) Jakie działania zostały podjęte przez rząd oraz Ministerstwo Cyfryzacji w celu zwalczania nielegalnego obrotu fałszywymi mDowodami?

Ministerstwo Cyfryzacji przeprowadza kampanie informacyjne i publikuje zalecenia dotyczące prawidłowej weryfikacji mDowodu¹. Pozostałe działania w tym zakresie należą do właściwości innych ministerstw.

Obszar bezpieczeństwa dokumentów publicznych leży w kompetencjach Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Dotyczy to również inicjowania zmian zabezpieczeń dokumentów publicznych przed fałszerstwem, w oparciu o analizę przypadków fałszerstw tych dokumentów. Zadania w tym zakresie zostały powierzone zatem Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, który wykonuje je za pośrednictwem [Komisji do spraw dokumentów publicznych](#).

Ad 2) Czy rząd planuje wprowadzenie zmian w systemie mObywatel, aby uniemożliwić fałszerstwa, np. poprzez obowiązkowe skanowanie kodu QR zamiast jedynie wizualnej weryfikacji dokumentu?

Obowiązek prawidłowej weryfikacji wieku w kontekście, przykładowo, sprzedaży alkoholu, spoczywa na sprzedawcy. W przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający napoje alkoholowe ma prawo zażądać, aby nabywca okazał dokument stwierdzający jego wiek². Obecnie sprzedawca może sprawdzić tożsamość kupującego na kilka sposobów. Efektem weryfikacji powinno być, w omawianym przykładzie, uzyskanie pewności co do wieku użytkownika. Jednym ze sposobów weryfikacji tożsamości jest metoda kryptograficzna, która jest rekomendowana. Metoda ta jest w najbezpieczniejszym sposobem weryfikacji mDowodu. To zarazem najbardziej zaawansowana forma weryfikacji jego autentyczności.

Wysoki poziom bezpieczeństwa aplikacji, systemów i rejestrów państwowych to priorytet Ministra Cyfryzacji. Realizujemy ten cel poprzez szereg działań. Także aplikacja mObywatel korzysta z wielu różnych zabezpieczeń, które chronią zarówno mDowód, jak i pozostałe dokumenty i dane użytkowników.

¹ Zob. np. [mDowód – jak działa, jak jest chroniony i jak sprawdzić jego autentyczność - Ministerstwo Cyfryzacji - Portal Gov.pl](#)

² Art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023, poz. 2151)

Minister Cyfryzacji udostępnia narzędzie do weryfikacji – [Sprawdź mDowód](#). Proces weryfikacji jest prosty i nie wymaga specjalistycznej wiedzy. Kluczowe jest użycie dwóch urządzeń z dostępem do internetu:

- osoba, która okazuje dokument, korzysta ze smartfona lub tabletu z aplikacją mObywatel;
- osoba, która weryfikuje, może użyć:
 - smartfona lub tabletu z aplikacją mObywatel,
 - komputera, tabletu lub smartfona z otwartą stroną weryfikator.mobywatel.gov.pl.

Po tym, jak właściciel mDowodu zeskanuje kod QR lub przepisze sześciocyfrowy kod wyświetlany pod nim – otrzymuje na ekranie informację o zakresie przekazywanych danych. Następnie zatwierdza ich udostępnienie. Kluczowe jest to, że dane wyświetlają się tylko przez chwilę i nie są zapisywane na urządzeniu osoby sprawdzającej. Jako Ministerstwo Cyfryzacji zalecamy użycie kodów QR, ponieważ tej metody – metody kryptograficznej – nie da się sfalszować. Metoda ta daje pewność co do tożsamości weryfikowanej osoby.

Opisywanego problemu nie można jednak wiązać tylko z tematem pojawienia się fałszywych mDowodów. Jest to bowiem problem znacznie poważniejszy, dobrze znany Ministrowi Cyfryzacji. Obecnie występuje powszechne zjawisko handlu tzw. dokumentami kolekcjonerskimi.

Ad 3) Czy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji monitoruje media społecznościowe oraz komunikatory pod kątem handlu fałszywymi dokumentami tożsamości?

Z informacji uzyskanych z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, wynika, że zgodnie z ustawą o dokumentach publicznych³, dokumentem publicznym jest dokument, który służy do identyfikacji osób, rzeczy lub potwierdza stan prawny lub prawa osób posługujących się dokumentem, zabezpieczony przed fałszerstwem i wytwarzany według określonego wzoru.

Ustawodawca wprowadził trzy kategorie dokumentów publicznych w zależności od ich znaczenia dla bezpieczeństwa państwa. Do dokumentów publicznych kategorii pierwszej, tj. najistotniejszych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, których wytwarzanie odbywa się w sposób uwzględniający szczególne środki bezpieczeństwa, zalicza się m.in. dowód osobisty.

Kwestia odpowiedzialności karnej za fałszowanie dokumentów została uregulowana w ustawie Kodeks karny⁴, który stanowi, że „kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”. Należy wskazać, że brak jest odrębnego przepisu karnego penalizującego wytwarzanie i sprzedaż fałszywych dokumentów cyfrowych.

Komenda Główna Policji wskazała, że funkcjonariusze Policji analizują treści pojawiające się na portalach sprzedażowych oraz forach internetowych, identyfikując przypadki naruszeń przepisów prawa. W przypadku ujawnienia treści wskazujących na handel skradzionymi tożsamościami lub fałszowania dokumentów, Policja niezwłocznie podejmuje działania, mające na celu wykrycie i ukaranie sprawców.

³ art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1669)

⁴ art. 270 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17, z późn. zm.)

Ponadto, Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości (CBZC) w ramach swoich ustawowych zadań podejmuje działania zmierzające do zwalczania wszelkich form przestępczości, w tym dotyczących obrotu fałszywymi dokumentami tożsamości, które mogą zostać następnie wykorzystane do popełnienia różnych przestępstw. Funkcjonariusze CBZC analizują i reagują na informacje wskazujące na działalność grup oferujących sprzedaż nielegalnych dokumentów, prowadząc działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W opinii Komendy Głównej Policji obowiązujące przepisy karne penalizujące fałszowanie oraz postępowanie się sfałszowanymi dokumentami nie wymagają zmian. Jednocześnie należy podkreślić, że kwestia kształtowania polityki karnej należy przede wszystkim do właściwości Ministra Sprawiedliwości.

Ad 4) Czy polskie służby podejmują działania mające na celu likwidację grup oferujących sprzedaż fałszywych mDowodów?

Zakładam, że adresatem pytania są odpowiednie służby, które mają w zakresie swoich kompetencji ściganie grup przestępczych odpowiedzialnych za ten proceder i uczestniczących w nim.

Ad 5) Czy rząd rozważa wprowadzenie surowszych kar dla osób wytwarzających i sprzedających fałszywe dokumenty cyfrowe, np. w postaci zaostrenia przepisów Kodeksu karnego?

Ww. pytanie leży poza właściwością Ministra Cyfryzacji .

Z wyrazami szacunku
Dariusz Standerski
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych